

JC/GL 2024 88

2024. november 20.

Közös iránymutatások

az európai felügyeleti hatóságok által létrehozott, a pénzügyi intézmények és pénzügyi piaci szereplők befolyásoló részesedéseinek tulajdonosai, igazgatói és kulcsfontosságú feladatot ellátó személyei alkalmasságának és feddhetetlenségének a hatáskörrel rendelkező hatóságok általi értékelése szempontjából lényeges információk cseréjére vonatkozó rendszerről

Közös iránymutatások az európai felügyeleti hatóságok által létrehozott, a befolyásoló részesedés birtokosai, a pénzügyi intézmények igazgatói és a kulcsfontosságú funkciót betöltő személyek, valamint a pénzügyi piaci szereplők alkalmasságának és feddhetetlenségének az illetékes hatóságok általi értékelése szempontjából releváns információcserére szolgáló rendszerről

A közös iránymutatások jogállása

Ez a dokumentum az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-felügyeleti Hatóság) létrehozásáról szóló 1094/2010/EU rendelet, valamint az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság) létrehozásáról szóló 1095/2010/EU rendelet (a továbbiakban együttesen: alapító rendeletek) 16. cikke alapján kiadandó közös iránymutatásokat tartalmazza.

Az iránymutatások elfogadására az alapító rendeletek 56. cikkének második albekezdésével összhangban kerül sor.

Az alapító rendeletek 16. cikkének (3) bekezdése értelmében a hatáskörrel rendelkező hatóságok minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.

A közös iránymutatások célja, hogy következetes, hatékony és eredményes felügyeleti gyakorlatot alakítsanak ki az Európai Pénzügyi Felügyeleti Rendszeren (ESFS) belül, valamint hogy biztosítsák az uniós jog közös, egységes és következetes alkalmazását az európai felügyeleti hatóságok által létrehozott rendszer használata tekintetében, amely az illetékes hatóságok által a befolyásoló részesedések tulajdonosai, a pénzügyi intézmények igazgatói és kulcsfontosságú funkciókat betöltő személyei, valamint a pénzügyi piaci szereplők alkalmasságának és megfelelőségének értékelése

szempontjából releváns információk cseréjére szolgál az alapító rendeletek 1. cikkének (2) bekezdésében említett jogi aktusokkal összhangban.

Azoknak az illetékes hatóságoknak, amelyekre a közös iránymutatások vonatkoznak, úgy kell megfelelniük az abban foglaltaknak, hogy beépítik azokat felügyeleti gyakorlatukba vagy szabályozási keretrendszerükbe (pl. jogi keretrendszerük vagy felügyeleti eljárásaik módosításával).

Adatszolgáltatási követelmények

E közös iránymutatások alkalmazásának várható időpontja a fordítások valamennyi hivatalos uniós nyelven történő közzétételének napja: 17.02.2025. Ezen túlmenően az illetékes hatóságok várhatóan a közös iránymutatások egyes részeinek egy későbbi szakaszban fognak megfelelni (a jogi vagy természetes személyekre vonatkozó rendelkezésekhez kapcsolódó eltérő időpontok okán), figyelembe véve a múltbeli adatoknak az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe történő beviteléhez szükséges időt, mielőtt az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerét használnák.

Az alapító rendeletek 16. cikkének (3) bekezdése értelmében a hatáskörrel rendelkező hatóságok 22.04.2025, kötelesek értesíteni a megfelelő európai felügyeleti hatóságot arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánják-e felelni a közös iránymutatásnak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell az európai felügyeleti hatóságot a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, a megfelelő európai felügyeleti hatóság úgy tekinti, hogy a szóban forgó hatáskörrel rendelkező hatóság nem felel meg az iránymutatásoknak. Az értesítéseket „JC/GL/2024/88” hivatkozással a [compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu és compliance.fpsguidelines@esma.europa.eu] címre kell megküldeni. Az értesítések sablonja elérhető az európai felügyeleti hatóságok honlapjain. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra, hogy illetékes hatóságuk nevében nyilatkozzanak a megfelelésről.

Az értesítéseket az alapító rendeletek 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az európai felügyeleti hatóságok honlapján.

A közös iránymutatásokat a megfelelés és indokolás eljárás során kell alkalmazni, az illetékes hatóságokkal folytatott széles körű konzultációt követően. Emellett két nyilvános konzultációra került sor, amelyek 2023. május 2-án, illetve 2024. január 15-én zárultak le. Az európai felügyeleti hatóságok kapcsolatot tartottak az európai adatvédelmi biztossal is, akinek nem hivatalos véleményét figyelembe vették. Ezek az együttes iránymutatások szükségesek az európai felügyeleti hatóságokról szóló rendeletek 31a. cikkének végrehajtásához, és címzettjei kizárólag az illetékes hatóságok.

I. cím - Tárgy, hatály és fogalom meghatározások

Tárgy

1. Ezek az iránymutatások tisztázzák az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerének az illetékes hatóságok általi használatát és a befolyásoló részesedések tulajdonosai, az igazgatók és a kulcsfontosságú funkciókat betöltők alkalmasságának és megfelelőségének értékeléséhez szükséges információk cseréjét az 1093/2010/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében, az 1094/2010/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében és az 1095/2010/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett jogi aktusokkal összhangban, azok 31a. cikke alapján.

Címzettek

2. Ezen iránymutatások címzettjei az 1093/2010/EU rendelet és az 1094/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében, valamint az 1095/2010/EU rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett illetékes hatóságok.

Fogalom meghatározások

3. Az 1093/2010/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében, az 1094/2010/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében és az 1095/2010/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett jogi aktusokban az alapító rendeletek 31a. cikke alapján használt és meghatározott fogalmak ebben az iránymutatásban azonos jelentéssel bírnak.

Értékelés

valamely illetékes hatóság végső határozata valamely érdekelt személy alkalmasságáról az uniós ágazati rendelkezésekkel összhangban, amely lehet jóváhagyás – beleértve a hallgatóságos jóváhagyást is – vagy elutasítás, beleértve a hallgatóságos elutasítást is, többek között az engedélyezés időpontjában.

Az európai felügyeleti hatóságok információs rendszere

az EBH, az EIOPA és az ESMA által az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet és az 1095/2010/EU rendelet 31a. cikkével összhangban közösen létrehozott digitális platform.

Az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerének működési szabályai

az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerének az illetékes hatóságok általi használatára vonatkozó szabályok, előírások, intézkedések, folyamatok és eljárások összessége, beleértve többek között a műszaki előírásokat, a nyelvhasználati szabályokat, a hozzáférési jogokat és azok kezelését.

Illetékes hatóságok az 1093/2010/EU rendelet és az 1094/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében, valamint az 1095/2010/EU rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott hatóságok.

Pénzügyi intézmény és pénzügyi piaci szereplő az 1093/2010/EU rendelet és az 1094/2010/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett pénzügyi intézmény, valamint az 1095/2010/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett pénzügyi piaci szereplő.

Unió ágazati rendelkezések az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet és az 1095/2010/EU rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett, az érdekelt személyek alkalmasságának és feddhetetlenségének értékelése szempontjából releváns információcseréről szóló jogi aktusok rendelkezései.

Információkérés a pénzügyi intézmény és a pénzügyi piaci szereplő minősített részesedés(ek) birtokosa, igazgatója vagy kulcsfontosságú funkciót betöltő személye alkalmasságának és megfelelőségének értékelése szempontjából releváns információkérés az uniós ágazati rendelkezésekkel összhangban, amelyet az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerén keresztül nyújt be az értékelő hatóság ezen iránymutatásokkal összhangban.

Megkereső hatóság a tájékoztatás iránti kérelmet benyújtó illetékes hatóság.

Megkeresett hatóság a tájékoztatás iránti kérelmet fogadó illetékes hatóság.

Érdekelt személy olyan természetes vagy jogi személy, akit vagy amelyet a befolyásoló részesedés(ek) tulajdonosának, a pénzügyi intézmények és pénzügyi piaci szereplők igazgatójának vagy kulcsfontosságú feladatot ellátó személyének alkalmassága és megfelelősége tekintetében az uniós ágazati rendelkezésekkel összhangban értékelték vagy értékelni fognak.

Kérelem visszavonása az értékelési eljárásra vonatkozó kifejezett vagy hallgatóságos kérelem vagy értesítés kérelmező általi visszavonása az illetékes hatóság döntésének meghozatala előtt.

II. cím – Az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerének használata

Az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerének használata

4. Az érdekelt személyek szakmai alkalmasságának és üzleti megbízhatóságának az uniós ágazati rendelkezésekkel összhangban történő értékelése céljából a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerét kell használniuk, és ennek keretében ezen iránymutatásokkal összhangban kell benyújtaniuk, keresniük és bekérniük az alkalmasság és a szabályszerűség értékelése szempontjából releváns információkat.

Adatbevitel az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe

5. Az érdekelt személy alkalmasságának és feddhetetlenségének értékelését végző illetékes hatóságoknak a bejelentés vagy az alkalmasság és feddhetetlenség értékelésére irányuló kérelem kézhezvételét (a beérkezés időpontja) követő két héten belül fel kell vinniük az ezen iránymutatások (7) bekezdésében említett adatokat az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe.
6. Amennyiben egy már értékelt, érdekelt személy esetében további vagy új értékelésre kerül sor, új bejegyzést kell létrehozni az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe.
7. Az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe szolgáltatandó adatoknak az érintett személyre vonatkozóan a következőket kell tartalmazniuk:

7.1. természetes személy:

- a. utónév (utónevek);
- b. vezetéknév/családi név;
- c. születési idő;
- d. születési hely;
- e. amennyiben rendelkezésre áll, az adott személy által használt egyéb nevek (beleértve adott esetben a születési nevet is) (más ismert nevek);

7.2. jogi személy:

- a. a jogi személy vagy szervezet jogi neve (beleértve a jogi forma rövidítését);
- b. a jogi személy más ismert nevei;
- c. jogalany-azonosító (LEI);

- d. amennyiben a LEI nem áll rendelkezésre, a nyilvántartási szám, például egy központi nyilvántartásból, kereskedelmi nyilvántartásból, cégjegyzékből vagy hasonló nyilvános nyilvántartásból; és
- e. az alapítás országa (székhely);

és az értékelést végző illetékes hatóság tekintetében:

7.3. természetes és jogi személy esetében:

- a. az alábbiakban meghatározott adatok:
 - i. az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerének létrehozása után hozzáadott adatok esetében: a beérkezés időpontja az (5) bekezdés szerint;
 - ii. az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe bevitt múltbeli adatok esetében: az illetékes hatóság számára rendelkezésre álló releváns dátum (pl. a kérelem vagy értesítés, határozat, hatályba lépés stb. dátuma);
 - b. az alapító rendeletek 1. cikkének (2) bekezdésében említett jogi aktus, amely alapján az értékelést elvégezték; és
 - c. amennyiben rendelkezésre áll, az illetékes hatóság által vezetett nyilvántartás hivatkozási száma.
8. Az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe a (7) bekezdés alapján bevitt információkat az illetékes hatóság általi bevitel időpontjától számított legfeljebb 15 évig tárolják az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerében, majd automatikusan törlik az európai felügyeleti hatóságok információs rendszeréből. Az illetékes hatóságok rövidebb megőrzési időszakokat is alkalmazhatnak. Amennyiben az alkalmazandó uniós vagy nemzeti joggal összhangban rövidebb megőrzési időszakokat alkalmaztak, az illetékes hatóságnak az ilyen időszakok lejárta után ennek megfelelően el kell távolítania az adatokat az európai felügyeleti hatóságok információs rendszeréből. A megőrzési időszak lejárta mellett az illetékes hatóságok törölhetik az információt akkor is, ha értesítést kapnak arról, hogy az érintett személy elhunyt. A fentiek nem érintik a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről szóló (EU) 2028/1725 rendelet 17., 18. és 19. cikkében az érintettek számára biztosított hozzáférési, helyesbítési és törlési jogot.
9. Az illetékes hatóságoknak kapcsolattartó pontokat kell kijelölniük a megkeresések fogadására és megválaszolására, és ezeket az információkat elérhetővé kell tenniük az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerében. A kapcsolattartási pont adatainak tartalmazniuk kell az alkalmassági és megfelelőségi értékelések során használt funkcionális e-mail címet, az alkalmassági és megfelelőségi értékelésekkel foglalkozó egység/osztály telefonszámát

(opcionálisan), valamint az érintett alkalmazottak esetében a keresztnévet/családnevet, beosztást, szakmai e-mail címet és telefonszámot.

10. Az illetékes hatóságoknak naprakészen kell tartaniuk és legalább évente felül kell vizsgálniuk a kapcsolattartó pontok jegyzékét, beleértve a funkcionális e-mail címeket is.

Adatkeresés az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerében

11. Mielőtt egy illetékes hatóság az uniós ágazati rendelkezésekkel összhangban elvégzi az érintett személy szakmai alkalmasságának és üzleti megbízhatóságának értékelését, az illetékes hatóságnak ellenőriznie kell az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerében, hogy van-e más olyan hatáskörrel rendelkező hatóság, amely információval rendelkezik erről az érintett személyről.

III. cím – Az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerét használó illetékes hatóságok közötti információcsere és együttműködés

Információkérések küldése

12. Amennyiben az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerének keresése azt mutatja, hogy az értékelés céljából releváns információk rendelkezésre állnak, az illetékes hatóságnak az értékelés elkészítése (vagy véglegesítése) előtt az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerén keresztül információkérést kell benyújtania a (11) bekezdéssel összhangban azonosított azon illetékes hatóságokhoz, amelyek releváns információkkal rendelkeznek az érintett személyre vonatkozóan.
13. A megkereső hatóságnak meg kell jelölnie a megkeresés okát, a kért információt és az értékelés alapjául szolgáló uniós ágazati rendelkezéseket.
14. A megkereső hatóságnak az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerén kívüli kétoldalú kommunikációs eszközök használatával a megkeresett hatóság rendelkezésére kell bocsátania minden olyan dokumentumot vagy igazoló anyagot, amelyet szükségesnek ítél a megkeresés alátámasztásához. Az illetékes hatóságok együttműködési megállapodások révén is megkönnyíthetik az információcserét¹.

Információkérések feldolgozása és megválaszolása

15. Az érdekelt személy szakmai alkalmasságának és üzleti megbízhatóságának értékelése szempontjából releváns, alapul szolgáló információk tényleges cseréjére a kérelmező és a megkeresett hatóságok között kétoldalúan, az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerén kívül kerül sor.

¹ Pl. az ESMA együttműködési megállapodásokról és információcsereéről szóló többoldalú egyetértési megállapodása

- 16.A megkeresett hatóságnak – az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott és az alapító rendeletek 2. cikkének (4) bekezdésében tükröződő lojális együttműködés elvével összhangban, valamint figyelembe véve az uniós ágazati rendelkezéseket és az ágazati rendelkezésekkel kapcsolatos egyéb alkalmazandó jogi aktusokat – a megkeresés kézhezvételétől számított két héten belül válaszolnia kell a megkeresésre, és meg kell adnia az információt, vagy ki kell fejtenie, hogy az információ miért csak egy későbbi időpontban adható meg, és meg kell határoznia ezt az időpontot. Negatív értékelés vagy az értékelés iránti kérelem visszavonása esetén a negatív értékelés vagy a visszavonás okairól rendelkezésre álló információkat is meg kell adni.
- 17.A megkeresett hatóság nem adhatja át a kért információt, ha az uniós ágazati rendelkezésekben vagy bármely más alkalmazandó jogi rendelkezésben meghatározott titoktartási vagy személyes adatok védelmére vonatkozó követelmények ezt megakadályozzák, vagy ha a megkeresett hatóság objektív okokból nem tudja átadni a kért információt.
- 18.Amennyiben a (17) bekezdés szerinti információcsere nem lehetséges, a megkeresett hatóságnak a lehető leghamarabb, de legkésőbb a megkeresés kézhezvételétől számított két héten belül tájékoztatnia kell erről a megkereső hatóságot, és ki kell fejtenie ennek okait. Ha részben lehetetlen az összes kért információt megadni, a megkeresett hatóságnak a megkereső hatóság rendelkezésére kell bocsátania az információ azon részét, amelynek közlését engedélyezték, és meg kell indokolnia az információ többi részének visszatartását.
- 19.A megkeresett hatóság felvilágosítást kérhet a megkereső hatóságtól a beérkezett megkereséssel kapcsolatban. A megkereső hatóságnak indokolatlan késedelem nélkül válaszolnia kell minden ilyen pontosítás iránti megkeresésre. Ha felvilágosítást kérnek, a 16. és 18. bekezdés szerinti határidőnek a megkereső hatóság által adott felvilágosítást követően kell kezdődnie.

Bizalmas kezelés

- 20.Az illetékes hatóságoknak az ezen iránymutatással összhangban kapott valamennyi információt bizalmasan kell kezelniük, és azokat az uniós jogszabályokban és az alkalmazandó nemzeti jogszabályokban meghatározott szakmai titoktartási és a személyes adatok védelmére vonatkozó követelményekkel összhangban kell kezelniük.

IV. cím – Záró rendelkezések és végrehajtás

21. Ezt az iránymutatást 17.02.2025-től/-től kell alkalmazni, a következők kivételével:

- a. a 4., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. és 19. pont, amelyek a természetes személyek értékelésére vonatkozóan 2025. május 15-től, a jogi személyek értékelésére vonatkozóan pedig 2026. április 30-tól alkalmazandók;
- b. a 7.2. bekezdés a-e) pontja, amelyet 2026. január 30-tól kell alkalmazni.

22. Az illetékes hatóságoknak 2025. május 15-ig be kell vinniük az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe az ezen iránymutatás alkalmazásának kezdőnapjától számított, az azt megelőző öt évre vonatkozóan rendelkezésre álló, természetes személyekre vonatkozó múltbeli adatokat.

23. Amennyiben a 7.1. pontban meghatározott, a természetes személyre vonatkozó egy-egy adat (pl. születési idő vagy hely) nem áll rendelkezésre, a megkereső és a megkeresett hatóságoknak más módon kell biztosítaniuk, hogy a szolgáltatandó információk relevánsak legyenek az érintett személy értékelése szempontjából.

24. Az illetékes hatóságoknak 2026. április 30-ig kell bevinniük az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe a jogi személyekre vonatkozóan a 2026. január 30-tól számított, az azt megelőző két évre vonatkozóan rendelkezésre álló, múltbeli adatokat. Jogi személyek esetében LEI hiányában más nyilvántartási számokat (pl. központi nyilvántartásból, kereskedelmi nyilvántartásból, cégjegyzékből vagy hasonló nyilvános nyilvántartásból) és ezen kívül az alapítás országát is be kell vinni az európai felügyeleti hatóságok információs rendszerébe.